

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์: ทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบใหม่

Electronic book: a new form of information resources

ดวงใจ กาญจนศิลป์¹

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอข้อมูลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในด้านพัฒนาการและลักษณะโครงสร้าง การบอกรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จากฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองของขอบเขต รูปแบบการบอกรับ และลักษณะเฉพาะของฐานข้อมูล รวมถึงการสืบค้น และการแสดงผล

คำสำคัญ : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

Keyword : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

Abstract

This article summarizes the development and structure of electronic books. E-book subscription is presented in the scope, model of subscription, database specification, information search and display of search results.

Keyword : Electronic book, E-book

Subject Heading : Electronic books

บทนำ

หนังสือโดยทั่วไปมีลักษณะรูปลักษณะเป็นเอกสารที่จัดพิมพ์ด้วยกระดาษเย็บรวมติดกันเป็นเล่มหนังสือ ซึ่งมีหลายขนาด แต่ด้วยเทคโนโลยีและยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดแนวคิดในการจัดการหนังสือในรูปแบบเดิมๆ ให้สามารถอ่าน และจัดเก็บในรูปอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยไม่ต้องใช้กระดาษอีกต่อไป

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-book หรือ electronic book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านเอกสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก พีดีเอ (Personal Digital

Assistant) Palm และ Pocket PC หรือแม้กระทั่งจากโทรศัพท์มือถือบางรุ่นได้ นอกจากนี้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังสามารถแสดงภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และที่พิเศษกว่านั้นคือ สามารถพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ สร้างสารบัญหรือส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ไปยังผู้เขียนและสามารถปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้หนังสือธรรมดาทั่วไปไม่สามารถทำได้

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระยะแรกๆ ผู้จัดทำได้นำหนังสือตัวเล่มมาคัดลอก (Scan) เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบแฟ้มภาพตัวหนังสือ (Text) จากนั้นจึงนำมาผ่านกระบวนการแปลงภาพตัวหนังสือให้อยู่ใน

¹ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ชื่อเรื่อง ปริมาณและการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 สุรนารีตามสาขาวิชาที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ. ศ. 2546-2549 (ระยะที่ 2)
 Number and use of books acquired as recommended by lecturers at Suranaree
 University of Technology between fiscal years 2003 and 2006 (Phase II)

ผู้วิจัย ดวงใจ กาญจนศิลป์ Doungjai Kanjanasilp

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีสุรนารี

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์)

สถานที่ติดต่อ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
 30000 โทร. 0 4422 3071 มือถือ 0812825219

E-mail doungjai@sut.ac.th

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2551

ลักษณะงานวิจัย วิจัยสถาบัน

ประเภทงานวิจัย การวิจัยเชิงสำรวจ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ในแต่ละสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด และเพื่อศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ ให้แบบบันทึกข้อมูลนับความถี่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์ส่วนใหญ่ในทุกสาขาวิชาเสนอแนะให้จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย ยกเว้นสาขาวิชาศึกษาทั่วไปและสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เสนอให้จัดหาหนังสือภาษาไทย มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ 2) หนังสือภาษาไทยมีการใช้มากกว่าภาษาต่างประเทศ 3) อัตราการใช้โดยเฉลี่ย 6.27 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือในสาขาวิชาที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มีอัตราการใช้ 29.03 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ สาขาวิชาเคมี มีอัตราการใช้ 17.07 ครั้งต่อเล่ม และสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม มีอัตราการใช้ 11.00 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามภาษา พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 2.95 ครั้งต่อเล่ม และหนังสือภาษาไทย มีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 18.10 ครั้งต่อเล่ม

Abstract

The purposes of this research were to study quantity of book provided as per recommendations of lecturers in different schools of Suranaree University of Technology (SUT) in 2003-2006 fiscal years, and to study the uses of books provided as per recommendations of lecturers in different schools of SUT in 2003-2006. The research instrument was a data record form of frequency constructed by researchers through the Microsoft Excel program. The research results were found as follows: 1) the recommended books, it was found that books published in foreign